

**ЕЛЕКТРОВОЈВОДИНА Д.О.О.,  
НОВИ САД**

**Финансијски извештаји  
31. децембар 2009. године и  
Извештај независног ревизора**

**САДРЖАЈ**

	<b>Страна</b>
Извештај независног ревизора	1 - 2
Финансијски извештаји:	
Биланс успеха	3
Биланс стања	4
Извештај о променама на капиталу	5
Извештај о токовима готовине	6
Напомене уз финансијске извештаје	7 - 46

## ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

### Скупштини Привредног друштва ЕЛЕКТРОВОЈВОДИНА Д.О.О., Нови Сад

Обавили смо ревизију финансијских извештаја Привредног друштва Електровојводина д.о.о., Нови Сад (у даљем тексту “Друштво”), приложених на странама 3 до 46, који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2009. године и одговарајући биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

#### *Одговорност руководства за финансијске извештаје*

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке; одабир и примену одговарајућих рачуноводствених политика, као и коришћење најбољих могућих рачуноводствених процена.

#### *Одговорност ревизора*

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

(наставља се)

## ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини Привредног друштва ЕЛЕКТРОВОЈВОДИНА Д.О.О., Нови Сад (наставак)

### Мишљење

По нашем мишљењу финансијски извештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај Друштва на дан 31. децембра 2009. године, као и резултате његовог пословања и токова готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

### Скретање пажње

Не изражавајући резерве у односу на дато мишљење, скрећемо пажњу на следећа питања:

- (а) Износ основног капитала у књигама Друштва није усаглашен са износом уписаног капитала у регистру Агенције за привредне регистре Републике Србије (напомена 25 уз финансијске извештаје).
- (б) Друштво је остварило значајне техничке и комерцијалне губитке електричне енергије од 13.82% односно 1,216,381 MWh (напомена 34 уз финансијске извештаје).

Београд, 15. мај 2010. године



Мирослав Тончић  
Овлашћени ревизор



**БИЛАНС УСПЕХА**

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године

(У хиљадама динара)

	Напомена	2009.	2008.
<b>ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ</b>			
Приходи од продаје	6	35,249,596	34,139,697
Приходи од активирања учинака и робе		942,186	1,007,768
Остали пословни приходи	7	1,117,069	1,096,216
		<u>37,308,851</u>	<u>36,243,681</u>
<b>ПОСЛОВНИ РАСХОДИ</b>			
Трошкови материјала	8	(28,251,128)	(28,064,026)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9	(2,852,163)	(2,672,210)
Трошкови амортизације и резервисања	10	(3,514,501)	(3,885,274)
Остали пословни расходи	11	(2,476,621)	(2,258,495)
		<u>(37,094,413)</u>	<u>(36,880,005)</u>
<b>ПОСЛОВНИ ДОБИТАК/(ГУБИТАК)</b>		214,438	(636,324)
Финансијски приходи	12	588,695	466,114
Финансијски расходи	13	(38,403)	(47,098)
Остали приходи	14	92,399	175,462
Остали расходи	15	(1,624,472)	(790,181)
<b>ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА</b>		(767,343)	(832,027)
Порез на добитак		(50,315)	164,258
Одложени порески приходи периода	16	152,999	(71,838)
<b>НЕТО ГУБИТАК</b>		<u>(664,659)</u>	<u>(739,607)</u>

Напомене на наредним странама чине  
саставни део ових финансијских извештаја.

Финансијски извештаји су усвојени од стране Скупштине Привредног друштва Електровојводина д.о.о., Нови Сад на дан 9. марта 2010. године.

Потписано у име Привредног друштва Електровојводина д.о.о., Нови Сад:

Томислав Пагић  
Директор



Корнелија Броштеан  
Руководилац сектора  
економских послова

**БИЛАНС СТАЊА**  
**На дан 31. децембра 2009. године**  
**(У хиљадама динара)**

	Напомена	31. децембар 2009.	Кориговано 31. децембар 2008.
<b>АКТИВА</b>			
<b>Стална имовина</b>			
Нематеријална улагања	17	90,185	88,899
Некретнине, постројења и опрема	17	39,061,897	40,487,022
Учешћа у капиталу	18	37,969	35,632
Остали дугорочни финансијски пласмани	19	91,790	97,229
		<u>39,281,841</u>	<u>40,708,782</u>
<b>Обртна имовина</b>			
Залихе	20	917,578	823,113
Потраживања	21	13,939,766	12,662,957
Потраживања за више плаћен порез на добитак		77,645	-
Краткорочни финансијски пласмани	22	200,000	-
Готовински еквиваленти и готовина	23	986,823	1,129,477
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	24	470,960	556,544
		<u>16,592,772</u>	<u>15,172,091</u>
<b>Укупна актива</b>		<u><u>55,874,613</u></u>	<u><u>55,880,873</u></u>
<b>ПАСИВА</b>			
<b>Капитал</b>			
Основни капитал	25	33,469,693	33,469,693
Остали капитал	25	49,413	49,413
Ревалоризационе резерве		18,626,481	18,643,148
Нереализовани добици по основу вредновања хартија од вредности		490	-
Нераспоређени добитак		1,849,493	1,832,827
Акумулирани губитак		(9,330,778)	(8,666,119)
		<u>44,664,792</u>	<u>45,328,962</u>
<b>Дугорочне обавезе</b>			
Дугорочна резервисања	26	569,268	451,297
Остале дугорочне обавезе	27	357,290	421,829
		<u>926,558</u>	<u>873,126</u>
<b>Краткорочне обавезе</b>			
Краткорочне финансијске обавезе	28	60,050	54,843
Обавезе из пословања	29	4,812,175	4,230,366
Остале краткорочне обавезе	30	168,973	120,106
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и ПВР	31	3,223,155	3,064,888
Обавезе по основу пореза на добитак		1	36,674
		<u>8,264,354</u>	<u>7,506,877</u>
<b>Одложене пореске обавезе</b>	16	<u>2,018,909</u>	<u>2,171,908</u>
<b>Укупна пасива</b>		<u><u>55,874,613</u></u>	<u><u>55,880,873</u></u>
Ванбилансна актива и пасива	33	<u>695,654</u>	<u>395,980</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

**ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ**  
**У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године**  
**(У хиљадама динара)**

	<b>Основни капитал</b>	<b>Остали капитал</b>	<b>Ревалоризационе резерве</b>	<b>Нереализовани добици по основу вредновања ХоВ</b>	<b>Нераспоређени добитак</b>	<b>Акумулирани губитак</b>	<b>Укупно</b>
Стање 1. јануара 2008. године	33,469,693	49,413	18,676,761	-	1,799,353	(7,828,403)	46,166,817
Корекције почетног стања (напомена 5)	-	-	-	-	-	(98,109)	(98,109)
Кориговано стање 1. јануара 2008. године	33,469,693	49,413	18,676,761	-	1,799,353	(7,926,512)	46,068,708
Укидање ефекта ревалоризације отуђених основних средстава	-	-	(33,474)	-	33,474	-	-
Губитак текуће године	-	-	-	-	-	(739,607)	(739,607)
Остало	-	-	(139)	-	-	-	(139)
Стање 31. децембар 2008. године	<u>33,469,693</u>	<u>49,413</u>	<u>18,643,148</u>	<u>-</u>	<u>1,832,827</u>	<u>(8,666,119)</u>	<u>45,328,962</u>
Укидање ефекта ревалоризације отуђених основних средстава	-	-	(16,667)	-	16,667	-	-
Кориговано стање 1. јануара 2009. године	33,469,693	49,413	18,626,481	-	1,849,494	(8,666,119)	45,328,962
Губитак текуће године	-	-	-	-	-	(664,659)	(664,659)
Вредновање хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	490	-	-	490
Остало	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Стање 31. децембра 2009. године	<u>33,469,693</u>	<u>49,413</u>	<u>18,626,481</u>	<u>490</u>	<u>1,849,493</u>	<u>(9,330,778)</u>	<u>44,664,792</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја

**ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ**  
**У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године**  
**(У хиљадама динара)**

	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
<b>ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ</b>		
<b>Приливи готовине из пословних активности</b>	42,101,600	41,442,150
Продаја и примљени аванси	41,069,041	40,317,216
Примљене камате из пословних активности	469,918	382,398
Остали приливи из редовног пословања	562,641	742,536
<b>Одливи готовине из пословних активности</b>	(40,780,420)	(39,856,173)
Исплате добављачима и дати аванси	(36,092,375)	(35,611,706)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(2,904,337)	(2,704,417)
Плаћене камате	(24,220)	(30,282)
Порез на добитак	(164,635)	(79,022)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	(1,594,853)	(1,430,746)
Нето прилив готовине из пословних активности	<u>1,321,180</u>	<u>1,585,977</u>
<b>ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА</b>		
<b>Приливи готовине из активности инвестирања</b>	4,250	9,797
Продаја акција и удела	-	5,189
Примљене камате из активности инвестирања	4,250	4,608
<b>Одливи готовине из активности инвестирања</b>	(1,468,084)	(1,235,635)
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	(1,457,901)	(1,228,985)
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	(10,183)	(6,650)
Нето одлив готовине из активности инвестирања	<u>(1,463,834)</u>	<u>(1,225,838)</u>
<b>НЕТО (ОДЛИВ)/ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ</b>	(142,654)	360,139
<b>ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА</b>	<u>1,129,477</u>	<u>769,338</u>
<b>ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА</b>	<u><u>986,823</u></u>	<u><u>1,129,477</u></u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.



**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

**31. децембар 2009. године**

**1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ**

Електровојводина д.о.о., Нови Сад (даље у тексту: “Друштво”) пословала је до краја 2005. године у оквиру Електропривреде Србије, као јавно предузеће за дистрибуцију електричне енергије ЕПС ЈП “Електровојводина” са п.о са седиштем у Новом Саду и конзумним подручјем на целом простору АП Војводина.

На основу Одлуке Управног одбора ЈП ЕПС о измени одлуке о оснивању привредног друштва, од 23. новембра 2005. године, Предузеће је променило правну форму у Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије ”Електровојводина “ д.о.о., Нови Сад. У Регистар привредних субјеката је 1. јануара 2006. године уписана промена података. Такође, регистрован је уписани и уплаћени новчани капитал привредног друштва у износу од ЕУР 500 и неновчани капитал у износу од ЕУР 303,726,647 у власништву ЈП Електропривреда Србије, Београд.

Седиште Друштва је у Новом Саду, Булевар ослобођења број 100, матични број Друштва је 08038139, а порески идентификациони број – ПИБ је 102040644.

Делатност Друштва је дистрибуција електричне енергије, ремонт, реконструкција, изградња, пројектовање енергетских и грађевинских објеката, инсталација постројења, електронских уређаја и опреме, телекомуникационих водова, баждарење, сервисирање и уградња бројила и друго.

Друштво је организовано кроз седам електродистрибутивних делова који се баве дистрибуцијом електричне енергије:

Електродистрибутивни делови су:

- Електродистрибуција “Нови Сад”, Нови Сад,
- Електродистрибуција “Суботица”, Суботица,
- Електродистрибуција “Зрењанин”, Зрењанин,
- Електродистрибуција “Панчево”, Панчево,
- Електродистрибуција “Сомбор”, Сомбор,
- Електродистрибуција “Рума”, Рума,
- Електродистрибуција “Сремска Митровица”, Сремска Митровица,

На дан 1. децембра 2006. године електродистрибутивни делови у Кикинди, Сенти и Врбасу су припојени електродистрибутивним деловима у Зрењанину, Суботици и Сомбору, респективно.

Управу Друштва чине Скупштина и директор кога именује Управни одбор ЈП ЕПС-а на предлог генералног директора ЈП ЕПС-а, а надзор над пословањем Друштва спроводи интерни ревизор. У седишту Друштва у Новом Саду, налази се Управа где се обављају сви системски, организациони и надзорни послови Друштва у целини.

На дан 31. децембра 2009. године Друштво запошљава 2,555 радника (2008. године: 2,608 радника).

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**2. ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА**

**2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја**

На основу Закона о рачуноводству и ревизији (“Службени гласник РС” бр. 46 од 2. јуна 2006. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (“Оквир”), Међународне рачуноводствене стандарде (“МРС”), односно Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”) и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (“Комитет”), у периоду од 31. децембра 2002. године до краја 2007. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије (“Министарство”) и објављени у Службеном гласнику РС бр. 16 на дан 12. фебруара 2008. године. Министарство је, такође, утврдило (Решењем бр 401-00-1456/2008- 16) и објавило за примену у Службеном гласнику РС бр. 116 од 17. децембра 2008. године превод измена МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивање”.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године (што се посебно односи на период након доношења Решења од стране Министарства). При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС” бр. 114 од 22. децембра 2006. године и 119 од 26. децембра 2008. године), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извештаја”, а уз то, у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења која још увек нису званично усвојена, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије.

Финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)**

**2.2. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису усвојени и преведени**

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена и преведена у Републици Србији за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2009. године.

- МСФИ 8 “Пословни сегменти” (на снази за годишње периоде почевши од 1. јануара 2009. године).
- Измене МСФИ 4 “Уговори о осигурању” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Побољшање обелодањивања о финансијским инструментима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године).
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” и МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” – Трошак улагања у зависно предузеће, заједнички подухват или придружено привредно лице (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године).
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 22. маја 2008. године (МРС 1, МСФИ 5, МРС 8, МРС 10, МРС 16, МРС 19, МРС 20, МРС 23, МРС 27, МРС 28, МРС 29, МРС 31, МРС 34, МРС 36, МРС 38, МРС 39, МРС 40, МРС 41) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године).
- Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација” и МРС 1 “Презентација финансијских извештаја” – Инструменти који се могу поново (про)дати емитенту и обавезе проистекле по основу ликвидације (на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године).
- МРС 1 (ревидиран) “Презентација финансијских извештаја” – Ревидирана презентација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године).
- МРС 23 (ревидиран) “Трошкови позајмљивања” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године).
- Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Услови стицања и укидања права (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године).
- Измене IFRIC 9 “Поновна процена уграђених деривата” и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године).
- IFRIC 13 “Програми лојалности купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2008. године).
- IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2008. године).
- IFRIC 15 “Уговори о изградњи некретнина” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године).

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**

**2.2. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису усвојени и преведени (наставак)**

- IFRIC 16 “Хеџинг нето инвестиција у иностране операције” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. октобра 2008. године).

**2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу**

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 “Пословни сегменти” (на снази за годишње периоде почевши од 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 3 (ревидиран) “Пословне комбинације” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- МСФИ 1 (ревидиран) “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Трансакције групних готовинских исплата по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене МРС 24 “Обелодањивања о повезаним лицима” – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Измене МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација”– Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године),
- Измене МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење”– Ставке које се могу заштити од ризика (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 2, МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 18, МРС 36, МРС 38, МРС 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),

## НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

### 2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

#### 2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу (наставак)

- Измене IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција” – Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године).
- МСФИ 17 (ревидиран) “Пренос неновчаних средстава власницима предузећа” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 18 “Пренос средстава са купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 19 “Намиривање обавеза инструментима капитала” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

#### 2.4. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји за годину која се завршава 31. децембра 2008. године. У циљу усаглашавања са презентацијом података за текући период извршене су одређене рекласификације података презентованих у финансијским извештајима Друштва за 2008. годину.

### 3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање финансијских извештаја извршено је у складу са општим рачуноводственим начелима, заснованим на мерењу по историјској вредности (набавној вредности) уз накнадну процену свих релевантних догађаја који утичу на стање имовине и обавеза на дан састављања финансијских извештаја.

#### 3.1. Пословни приходи

##### *Приходи од продаје*

Приходи од продаје евидентирају се и признају по принципу фактурисане реализације уз искључење пореза на додату вредност.

Приходи од продаје у оквиру ЕПС у 2009. години су исказани по фактурисаној вредности уз искључење пореза на додату вредност. Од 1. јануара 2005. године, Друштво врши фактурисање своје производње у систему ЈП Електропривреда Србије по трансферним ценама које је утврдио Управни одбор ЕПС.

##### *Остали пословни приходи*

Остала реализација обухвата фактурисане остале приходе од продаје производа, материјала и извршених услуга и приходе по основу партиципације и прикључења нових потрошача на електродистрибутивну мрежу.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

**3.2. Трошкови и расходи**

*Трошкови испоручене електричне енергије*

Трошкови испоручене електричне енергије у систему ЈП Електропривреда Србије у 2008. и 2009. години су исказани по трансферним ценама које је утврдио Управни одбор ЕПС.

*Трошкови материјала за израду, горива и осталог материјала*

Наведена категорија трошкова обухвата: трошкове основног материјала за израду нових и реконструкцију постојећих објеката, трошкове помоћног материјала, трошкове канцеларијског материјала, трошкове нафтних деривата.

*Трошкови одржавања и поправки (инвестиционо и текуће одржавање)*

Трошкови одржавања и поправки - трошкови инвестиционог и текућег одржавања терете расходе периода у коме су настали. Сви трошкови се признају у периоду у коме су настали и коме припадају, у складу са начелом настанка догађаја.

**3.3. Донације**

Средства добијена кроз донације иницијално се евидентирају као разграничени приходи у оквиру обавеза у билансу стања, које се умањују у корист биланса успеха у периоду када се на терет биланса успеха евидентирају трошкови везани за коришћење средстава примљених донација.

Новчане донације које покривају један обрачунски период и намена им је да покрију трошкове Друштва настале у том периоду, односно намењене су за повећање прихода, оприходују се у тренутку признавања.

**3.4. Приходи и расходи по основу камате**

Приходи од камате углавном се односе на камате обрачунате на доспела потраживања од купаца која нису регулисана у року и камате обрачунате по основу краткорочних пласмана и дугорочних потраживања.

Приходи од камата признају се у периоду на који се односе, независно од тога да ли је камата наплаћена.

Расходи по основу камата, које су доспеле за плаћање до краја обрачунског периода, или су доспеле за приписивање главници, терете приходе периода у коме су настале.

**3.5. Ефекти промена курсева валута**

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

**3.6. Порези и доприноси**

*Текући порез на добитак*

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 10% се плаћа на пореску основуцу утврђену пореским билансом, уз умањење по основу остварених пореских кредита. Пореска основуца приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

*Одложени порез на добитак*

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак на терет кога се одложена пореска средства могу искористити.

*Порези и доприноси који не зависе од резултата*

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају износе плаћене за порезе на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају у складу са републичким и општинским прописима.

**3.7. Трансферне цене**

Вредносно обрачунавање учинака између повезаних правних лица у току периода врши се по трансферним ценама одређеним од стране Управног одбора матичног предузећа утврђених методом трошка плус.

**3.8. Некретнине, постројења и опрема**

Некретнине, постројења и опрема се мере по набавној вредности.

Некретнине, постројења и опрема су на дан 1. јануара 2004. године исказане по ревалоризованој (процењеној) набавној вредности, умањеној за исправку вредности. Ревалоризација (процена) је извршена од стране овлашћеног процењивача, на основу њиховог усклађивања са тржишном вредношћу. Овако усклађена вредност је на дан 1. јануара 2004. године призната као њихова вероватна вредност на тај дан, а у складу са Међународним стандардом финансијског извештавања 1 - Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања – (МСФИ 1). Ефекат извршене ревалоризације (процене) некретнина, постројења и опреме исказан је у оквиру акумулираног резултата из ранијих година.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

**3.8. Некретнине, постројења и опрема (наставак)**

Земљиште није било предмет процене од стране независног проценитеља на дан 1. јануара 2004. године, већ су преузете књиговодствене вредности исказане у финансијским извештајима на дан 31. децембра 2003. године.

Поновна процена некретнина, постројења и енергетске опреме је вршена на дан 1. јануар 2007. године од стране независног проценитеља. Некретнине и опрема набављена након 1. јануара 2007. године и опрема која није процењена, исказане су по набавној вредности и умањене за исправку вредности.

Транспортна средства, опрема за уређење канцеларија и других просторија, остала опрема и алат и инвентар чији је рок употребе дужи од једне године, исказују се по набавној вредности.

Средство изграђено у сопственој режији признаје се по цени коштања, под условом да она не прелази тржишну вредност. У цену коштања не улази камата, административни и други општи трошкови, који се не могу директно приписати средству.

Трошкови одржавања, поправке и замене мањих делова опреме се урачунавају у трошкове одржавања у моменту настајања.

Трошкови позајмљивања који се односе на финансирање изградње некретнина, постројења и опреме, не капитализују се већ се признају као расход у периоду када су настали.

Накнадна улагања при реконструкцији, адаптацији или другој доградњи приписују се вредности средства, уколико се тим улагањем повећава капацитет средстава, продужава корисни век употребе, побољшава квалитет производа и усвајају нови производни процеси који омогућавају значајно смањење трошкова.

Добици или губици проистекли из расходања или отуђења некретнина, постројења и опреме утврђују се као разлика између нето прилива од продаје и исказаног износа средстава и признају се као приход или расход у билансу успеха.

**3.9. Амортизација**

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се пропорционалном методом у току процењеног века употребе. Обрачун амортизације почиње од наредног месеца од када се средство стави у употребу.

Корисни век употребе некретнина, постројења и опреме утврђен је од стране овлашћеног процењивача на дан 1. јануара 2008. године.

Амортизација новонабављених средстава обрачунава се на набавну вредност некретнина, постројења и опреме. Примењене годишње стопе амортизације су:

	%
Грађевински објекти	1.10 - 50.00
Возила	0.89 – 76.19
Опрема	2 - 20.00

Амортизациони период и метод се проверавају на крају сваког обрачунског периода.



**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

**3.10. Нематеријална улагања**

Нематеријална улагања почетно се мере по набавној вредности. Након почетног признавања воде се по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређивања.

Нематеријална средства амортизују се у току економског века методом пропорционалног отписа. Процењени корисни век трајања нематеријалних улагања је:

<u>Опис</u>	<u>%</u>
Улагања у развој	25
Патенти, лиценце и слична права	20
Остала нематеријална права	20

Амортизациони период и метод се проверавају на крају сваког обрачунског периода.

**3.11. Обезвређивање вредности некретнина, постројења и опреме**

На дан састављања финансијских извештаја врши се процењивање било каквих индиција да је вредност средстава умањена на основу екстерних и интерних извора информација.

Уколико постоје индиције да је неко средство обезвређено за то појединачно средство врши се процена износа који може да се поврати. У немогућности процене износа који може да се поврати по средству, врши се процена повратних износа за јединицу која ствара новац – привредно друштво.

На дан 31. децембра 2009. и 2008. године, према процени руководства, није било индиција које указују да је вредност сталних средстава обезвређена.

**3.12. Залихе**

Залихе обухватају сировине и материјал (основни и помоћни), резервне делове, алат и инвентар.

Залихе се мере по набавној вредности или цени коштања, односно нето продајној вредности ако је она нижа. Набавна вредност обухвата куповну цену, увозне дажбине и друге порезе који се не рефундирају, транспортне, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати стицању залиха, умањена за трговачке попусте, рабате и друге сличне ставке. Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања умањена за процењене трошкове завршетка производње и процењене неопходне трошкове продаје.

Обрачун излаза (утрошка) залиха признаје се по методи просечне пондерисане цене. Пондерисани просек израчунава се приликом пријема сваке наредне пошиљке.

Алат и ситан инвентар отписују се једнократно приликом стављања у употребу.

Исправка вредности залиха се врши терећењем осталих расхода у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност, односно по основу документованих смањења употребне вредности залиха.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

**31. децембар 2009. године**

**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставка)**

**3.13. Финансијски инструменти**

Свако уговорно право из којег настаје финансијско средство и финансијска обавеза или инструмент капитала признаје се као финансијски инструмент на датум поравнања.

Приликом почетног признавања финансијска средства и финансијске обавезе мере се по њиховој набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је дата (у случају средства) или примљена (у случају обавеза).

*Финансијски инструменти расположиви за продају*

Финансијски инструменти расположиви за продају се састоје од учешћа у капиталу других правних лица и учешћа у капиталу банака.

Финансијски инструменти расположиви за продају се после почетног признавања мере по:

- поштеној вредности, уколико се држе ради трговања, а који имају котирану тржишну вредност на активном тржишту
- по набавној вредности, уколико се држе ради трговања, а који немају котирану тржишну вредност на активном тржишту
- амортизовану вредности, уколико имају фиксни рок доспећа,
- набавној вредности, уколико немају фиксни рок доспећа.

Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења признаје се као посебна ставка капитала – ревалоризационе резерве, који имају котирану тржишну вредност на активном тржишту. Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења осталих финансијских инструмената признаје се као добитак или губитак у периоду у ком су настале.

*Остали дугорочни пласмани*

Остали дугорочни пласмани после почетног признавања мере се:

- по поштеној вредности уколико се држе ради трговања,
- по амортизационој вредности уколико имају фиксни рок доспећа,
- по набавној вредности уколико немају фиксни рок доспећа.

Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења признаје се као добитак или губитак у периоду у ком настаје.

*Краткорочна потраживања и пласмани*

Краткорочна потраживања обухватају потраживања по основу продаје, потраживања из специфичних послова и друга потраживања, као и краткорочне пласмане у повезана правна лица, кредите и остале краткорочне пласмане.

Потраживања по основу продаје електричне енергије и других учинака мере се по вредностима из оригиналне фактуре.

Фактурисане камате у вези продаје добара и услуга признају се као друга потраживања и исказују се у приходима у периоду у којем настају. При процени вероватноће прилива економске користи уважавају се сви догађаји настали до 31. јануара наредне године.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

**3.13. Финансијски инструменти (наставак)**

Остала потраживања и пласмани који су потекли од Друштва мере се по амортизованој вредности. Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења финансијских средстава признаје се као добитак или губитак у периоду у којем настаје.

*Исправка вредности потраживања од купаца*

Исправка вредности се врши на терет осталих расхода за износ ненаплаћених потраживања по основу промета електричне енергије и извршених услуга за које постоји неизвесност наплате. Друштво је извршило исправку вредности потраживања од правних и физичких лица по којима је протекао рок за наплату од најмање 60 дана. Изузетно, може се вршити процена извесности наплате за наведене групе дужника и појединачно и за период краћи од наведеног. Приликом процене вероватноће наплате потраживања, Друштво је уважило све догађаје настале до 31. јануара 2009. године. За сва потраживања по којима је покренут судски поступак врши се исправка вредности, док се директни отпис врши само по окончању судског спора или на основу одлуке органа управљања. Друштво не врши исправку потраживања по основу продаје за правне субјекте према којима има истовремено и обавезе по различитим основама.

Исправка вредности репрограмираних потраживања представља исправку вредности главнице дуга који је предмет репрограма и извршена је за сва потраживања старија од 60 дана од дана доспећа пре закључења споразума о репрограму.

*Обезвређивање финансијских пласмана*

На дан сваког биланса врши се процена објективних доказа о вредности средстава анализом очекиваних нето прилива готовине и то:

- појединачно за средства која су значајна,
- на бази портфеља за групу сличних финансијских средстава која нису појединачно идентификована као обезвређена.

Процена извесности наплате потраживања по основу промета електричне енергије врши се по групама дужника. За потраживања од правних лица којима је протекао рок за наплату најмање од 60 дана врши се исправка потраживања. Изузетно, може се вршити процена извесности наплате за ову групу дужника и појединачно. Исправка потраживања не врши се од лица којима се истовремено и дугује.

За сва потраживања по којима је покренут судски поступак, врши се исправка потраживања. Директан отпис врши се само по окончању судског спора или по одлуци органа управљања.

*Готовина и еквиваленти готовине*

Готовина и еквиваленти готовине обухватају готовину на рачунима код банака и у благајни.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

**3.13. Финансијски инструменти (наставак)**

*Финансијске обавезе*

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (према повезаним правним лицима, дугорочне кредите, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе, краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Након почетног признавања финансијске обавезе се мере по амортизованој вредности која представља износ по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за укупну амортизацију сваке разлике између почетног износа и износа доспећа и умањена за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости.

**3.14. Резервисања**

Резервисање је обавеза која је неизвесна у погледу рока и износа. Друштво признаје резервисања у следећим случајевима:

- када постоји садашња обавеза (правна или стварна) настала као резултат прошлог догађаја;
- када је вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за измирење обавеза;
- када износ обавезе може поуздано да се процени.

Резервисање се не признаје за будуће пословне губитке.

**3.15. Накнаде запосленима**

Накнаде запосленима, као и сви видови користи које Друштво даје запосленима на основу Посебног колективног уговора признају се као расход у периоду када је запослени радио и као обавеза, по одбитку сваког износа који је већ исплаћен.

У складу са општим актима ЈП Електропривреда Србије, Друштво је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију у износу од 1.67 зараде запосленог коју би остварио за месец који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, или у износу утврђеним законом, ако је то за запосленог повољније. У складу са Законом о раду (Службени гласник РС бр. 24 од 15. марта 2005. године и 61/05), Друштво је у обавези да исплати отпремнине за одлазак у пензију најмање у висини три просечне зараде. Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Друштву, при чему су наведене јубиларне награде плативе у висини од 0.56, 1.12 и 1.67 просечне месечне зараде у Друштву исплаћене за претходна три месеца пре месеца исплате јубиларних награда.

Друштво је извршило актуарски обрачун садашње вредности будућих обавеза за отпремнине и јубиларне награде у складу са МРС 19 – „Накнаде запосленима“ и формирало одговарајућа резервисања по том основу.

**4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА**

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи разлика се могу разликовати од процењених.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

**4.1. Процена и претпоставке**

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

**4.2. Амортизација и стопа амортизације**

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања опреме и нематеријална улагања. Једном годишње Друштво процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

**4.3. Исправка вредности потраживања**

Исправка вредности за сумњива и спорна потраживања се врши на основу процењених губитака услед немогућности купца да испуне неопходне обавезе. Процена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима наших купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања.

**4.4. Одложена пореска средства**

Одложена пореска средства призната су на све неискоришћене пореске кредите по основу улагања у некретнине и опрему до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески кредити могу искористити. Значајна процена од стране руководства Друштва је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

**4.5. Фер вредност**

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Друштво примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Управа Друштва врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

**31. децембар 2009. године**

**5. КОРЕКЦИЈА ПОЧЕТНОГ СТАЊА**

**а) Ефекти корекција и рекласификација на позиције капитала и резерви исказане на дан 31. децембра 2008. године:**

У току године по основу ефеката грешака из ранијих година и рекласификација у складу са Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС бр. 114/06 до 119/08), а у складу са захтевима МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“, Друштво је спровело корекције почетног стања из ранијих година приказаних у табели која следи:

	<b>Нераспоређени добитак претходних година</b>	<b>Акумулирани губитак</b>
	<hr/>	<hr/>
Стање 31. децембра 2007. године пре корекција	1,799,353	(7,828,403)
Корекција почетног стања 2008. године	-	(98,109)
	<hr/>	<hr/>
Кориговано стање 1. јануара 2008. године	<u>1,799,353</u>	<u>(7,926,512)</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2009. године**

**5. КОРЕКЦИЈА ПОЧЕТНОГ СТАЊА (наставак)**

**б) Ефекти корекција на билансу стања на дан 31. децембра 2008. године**

Кориговани биланс стања на дан 31. децембра 2008. године, након спроведених корекција приказаних у претходном прегледу, приказан је у наредној табели:

	<b>Претходно исказано 31. децембар 2008.</b>	<b>Корекције</b>	<b>Кориговано 31. децембар 2008.</b>
<b>АКТИВА</b>			
<b>Стална имовина</b>			
Нематеријална улагања	88,899	-	88,899
Некретнине, постројења и опрема	40,479,783	7,239	40,487,022
Учешћа у капиталу	35,632	-	35,632
Дугорочни финансијски пласмани	97,229	-	97,229
	<u>40,701,543</u>	<u>7,239</u>	<u>40,708,782</u>
<b>Обртна имовина</b>			
Залихе	823,113	-	823,113
Потраживања	12,662,907	50	12,662,957
Готовински еквиваленти и готовина	1,129,477	-	1,129,477
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	556,543	1	556,544
	<u>15,172,040</u>	<u>51</u>	<u>15,172,091</u>
<b>Укупна актива</b>	<u><u>55,873,583</u></u>	<u><u>7,290</u></u>	<u><u>55,880,873</u></u>
<b>ПАСИВА</b>			
<b>Капитал и резерве</b>			
Удели	33,469,693	-	33,469,693
Остали капитал	49,413	-	49,413
Ревалоризационе резерве	18,643,149	-	18,643,149
Губитак	(6,685,216)	(148,077)	(6,833,293)
	<u>45,477,039</u>	<u>(148,077)</u>	<u>45,328,962</u>
<b>Дугорочна резервисања</b>	451,297	-	451,297
<b>Дугорочне обавезе</b>			
Остале дугорочне обавезе	421,829	-	421,829
<b>Краткорочне обавезе</b>			
Део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	54,843	-	54,843
Обавезе из пословања	4,230,366	-	4,230,366
Остале краткорочне обавезе	120,106	-	120,106
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	2,909,521	155,367	3,064,888
Обавезе по основу пореза на добитак	36,674	-	36,674
	<u>7,351,510</u>	<u>155,367</u>	<u>7,506,877</u>
Одложене пореске обавезе	2,171,908	-	2,171,908
<b>Укупна пасива</b>	<u><u>55,873,583</u></u>	<u><u>7,290</u></u>	<u><u>55,880,873</u></u>
<b>Ванбилансна актива и пасива</b>	<u>618,864</u>	-	<u>618,864</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**5. КОРЕКЦИЈА ПОЧЕТНОГ СТАЊА (наставак)**

**б) Ефекти корекција на билансу стања на дан 31. децембра 2008. године (наставак)**

Друштво је спровело корекције обавеза по основу ПДВ у износу од 155,367 хиљада динара и корекцију губитка претходних периода у износу од 148,077 хиљада динара, од чега се 49,968 хиљада динара односи на корекцију резултата текућег периода, а остатак од корекцију почетног стања.

**в) Ефекти корекција на билансу успеха за годину која се завршава на дан 31. децембра 2008. године**

	<b>Претходно исказано 1. јануар – 31. децембар 2008.</b>	<b>Корекција</b>	<b>1. јануар – 31. децембар 2008. након корекције</b>
<b>ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ</b>			
Приходи од продаје	34,139,697	-	34,139,697
Приходи од активирања учинака и робе	1,007,768	-	1,007,768
Остали пословни приходи	1,096,216	-	1,096,216
	<u>36,243,681</u>	<u>-</u>	<u>36,243,681</u>
<b>ПОСЛОВНИ РАСХОДИ</b>			
Трошкови материјала	(28,064,026)	-	(28,064,026)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(2,672,210)	-	(2,672,210)
Трошкови амортизације и резервисања	(3,885,274)	-	(3,885,274)
Остали пословни расходи	(2,205,899)	(52,596)	(2,258,495)
	<u>(36,827,409)</u>	<u>(52,596)</u>	<u>(36,880,005)</u>
<b>ПОСЛОВНИ ГУБИТАК</b>	(583,728)	(52,596)	(636,224)
Финансијски приходи	466,114	-	466,114
Финансијски расходи	(47,098)	-	(47,098)
Остали приходи	175,462	-	175,462
Остали расходи	(790,181)	-	(790,181)
<b>ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА</b>	(779,431)	(52,596)	(832,027)
Одложени порески приходи периода	164,258	-	164,258
Порез на добитак	(74,466)	2,628	(71,838)
<b>НЕТО ДОБИТАК</b>	<u>(689,039)</u>	<u>49,968</u>	<u>(739,607)</u>

Друштво је спровело корекције резултата текућег периода за 2008. годину обрачунавањем ПДВ на губитке електричне енергије за годину у износу од 59,835 хиљада динара и умањењем осталих пословних расхода за 7,239 хиљада динара. Ефекат на порез на добитак је смањење текућег пореза на добитак за 2,628 хиљада динара.



**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2009. године**

**6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Приходи од продаје у оквиру ЕПС:		
- приходи од продате електричне енергије	46,846	41,329
Приходи од продаје електричне енергије:		
- физичка лица	17,359,379	16,263,093
- правна лица	17,332,611	17,245,400
	<u>34,691,990</u>	<u>33,508,493</u>
Остали приходи од продаје производа и услуга	375,680	420,258
Провизија за обрачун и наплату РТВ претплате	135,080	169,617
	<u>35,249,596</u>	<u>34,139,697</u>

**7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Приходи од донација	222,466	136,542
Приходи од прикључења нових потрошача	820,055	867,652
Остали пословни приходи у оквиру ЕПС	498	692
Остали приходи	74,050	91,330
	<u>1,117,069</u>	<u>1,096,216</u>

**8. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Трошкови испоручене електричне енергије:		
- од ЈП ЕПС	24,908,568	24,482,028
- од испоручилаца ван ЕПС	1,402	6,521
	<u>24,909,970</u>	<u>24,488,549</u>
Трошкови преноса електричне енергије ЈП Електромрежа Србије	2,332,339	2,305,334
Сопствена потрошња електричне енергије	70,000	65,049
Трошкови деривата нафте и остале енергије за сопствене потребе	97,884	114,199
Трошкови материјала и резервних делова	840,935	1,090,895
	<u>28,251,128</u>	<u>28,064,026</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**8. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА (наставак)**

Почев од 1. јануара 2008. године ЈП "Електромреже Србије", у складу са актима Агенције за енергетику РС донетим уз сагласност Владе Републике Србије (Одлука о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију електричне енергије - „Службени гласник РС“ број 68/06, 18/07) врши задуживање Друштва, обзиром да се оправданим оперативним трошковима насталим по основу обављања енергетске делатности дистрибуције електричне енергије, сматрају и трошкови услуга коришћења система за пренос електричне енергије. Цена за приступ и коришћење система за пренос електричне енергије усклађују се са променом цене за набављену електричну енергију.

**9. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Бруто зараде	2,282,251	2,124,939
Доприноси на терет послодавца	462,116	426,851
Остали лични расходи	107,796	120,420
	2,852,163	2,672,210

**10. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Трошкови амортизације:		
- некретнине, постројења, опрема	3,305,716	3,415,882
- нематеријална улагања	34,811	41,865
	3,340,527	3,457,747
Трошкови резервисања		
- судски спорови	65,504	61,127
- накнаде и друге бенефиције запослених	108,470	366,400
	3,514,501	3,885,274

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2009. године**

**11. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Услуге одржавања	680,879	657,474
Остале услуге у оквиру ЕПС	1,151	2,869
ПТТ услуге	362,012	338,684
Премије осигурања	144,845	150,428
Трошкови платног промета и банкарских услуга	178,496	165,692
Производне услуге	413,907	319,799
Услуге студентских и омладинских задруга	126,083	140,998
Комуналне услуге	66,328	51,112
Судски трошкови	80,054	52,055
Порез на имовину	106,198	107,008
Накнаде за коришћење грађевинског земљишта	53,229	50,954
Други порези, доприноси, таксе	23,088	19,246
Репрезентација	15,046	19,846
Стручно усавршавање и литература	5,831	5,365
Нематеријални трошкови	46,733	65,808
Остали пословни расходи у оквиру ЕПС	20	7,660
ПДВ обрачунат на губитке електричне енергије	79,614	59,835
Остало	93,107	43,662
	<u>2,476,621</u>	<u>2,258,495</u>

**12. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Приходи од камата	560,739	429,579
Приходи од камата у оквиру ЕПС	4,251	4,608
Позитивне курсне разлике	20,611	28,633
Остали финансијски приходи	3,094	3,294
	<u>588,695</u>	<u>466,114</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2009. године**

**13. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ**

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Расходи камата	24,219	30,970
Расходи камата од предузећа у саставу ЕПС	4,845	4,471
Негативне курсне разлике	398	23
Негативне курсне разлике од предузећа у саставу ЕПС	8,147	10,832
Остали финансијски расходи	794	650
Остали финансијски расходи од предузећа у саставу ЕПС	-	152
	<u>38,403</u>	<u>47,098</u>

**14. ОСТАЛИ ПРИХОДИ**

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Приходи од наплаћених исправљених потраживања	18,267	72,861
Приходи од укидања дугорочних резервисања	25,631	54,577
Добици од продаје имовине, права и вишкови	2,699	17,621
Наплаћена отписана потраживања	13,157	3,304
Остало	32,645	27,099
	<u>92,399</u>	<u>175,462</u>

**15. ОСТАЛИ РАСХОДИ**

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Исправка вредности потраживања	1,397,332	479,775
Отпис потраживања	106,741	99,861
Губици од расходања и продаје имовине	58,886	66,633
Отпис неупотребљивих залиха материјала	432	1,003
Обезвређење залиха	12,397	78,072
Трошкови спонзорства и донација	22,430	8,818
Остало	26,254	56,019
	<u>1,624,472</u>	<u>790,181</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**16. ПОРЕЗ НА ДОБИТ**

**а) Компоненте пореза на добитак**

	У хиљадама динара	
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Текући порез – порески расход периода	(50,315)	164,258
Одложени порески приходи периода	<u>152,999</u>	<u>(71,838)</u>
	<u>102,684</u>	<u>92,420</u>

**б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе**

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Губитак пре опорезивања	<u>(767,343)</u>	<u>(832,027)</u>
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	(76,734)	(83,203)
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	24,044	54,067
Ослобођења по основу улагања у основна средства	(50,315)	(71,838)
Остало	<u>321</u>	<u>8,554</u>
	<u>(102,684)</u>	<u>(92,420)</u>

**в) Одложена пореска средства и обавезе**

Одложене пореске обавезе у износу од 2,018,909 хиљада динара на дан 31. децембра 2009. године (31. децембар 2008. године: 2,171,908 хиљада динара) се односе на привремену разлику између основице по којој се некретнине, постројења, опрема и нематеријална улагања признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима.

На дан 31. децембра 2009. године Друштво није исказало одложена пореска средства по основу пренетих пореских кредита у укупном износу од 359,449 хиљада динара (31. децембар 2008. године: 290,204 хиљаде динара) услед неизвесности да ће будући опорезиви добици, на терет којих се одложена пореска средства могу искористити, бити расположиви.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2009. године**

**17. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА**

	У хиљадама динара					
	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема и остала средства	Средства у припреми и аванси	Укупно некретнине, постројења и опрема	Нематеријална улагања
<b>Набавна вредност</b>						
Стање 1. јануара 2008. године	451,425	27,023,892	63,441,956	1,276,917	92,194,190	166,263
Нове набавке	-	9,246	364,842	1,706,573	2,080,661	38,251
Преноси између група	-	(416,962)	418,468	(1,890)	(384)	1,817
Пренос са инвестиција у току	1,263	88,481	1,037,083	(1,126,827)	-	-
Донације	-	7,771	1,033,626	-	1,041,397	-
Вишкови	-	-	8,618	-	8,618	-
Мањкови	-	-	(1,255)	-	(1,255)	-
Расход	-	(44,040)	(253,791)	(200)	(298,031)	(64)
Продаја	-	(7,563)	-	-	(7,563)	-
Затварање аванса	-	-	-	(208,578)	(208,578)	-
<b>Стање 31. децембар 2008. године</b>	<b>452,688</b>	<b>26,660,825</b>	<b>66,049,547</b>	<b>1,645,995</b>	<b>94,809,055</b>	<b>206,267</b>
<b>Исправка вредности</b>						
Стање 1. јануара 2008. године	24,737	13,773,475	36,330,563	24,626	50,153,401	75,559
Обрачуната амортизација	-	550,078	2,865,804	-	3,415,882	41,865
Пренос између група	-	(186,213)	187,772	-	1,559	-
Донације	-	1,264	981,441	-	982,705	-
Мањкови	-	-	(798)	-	(798)	-
Отуђење и расход	-	(36,438)	(199,738)	-	(236,176)	(56)
Продаја	-	(3,352)	-	-	(3,352)	-
Остало	-	1,430	7,473	(91)	8,812	-
<b>Стање 31. децембар 2008. године</b>	<b>24,737</b>	<b>14,100,244</b>	<b>40,172,517</b>	<b>24,535</b>	<b>54,322,033</b>	<b>117,368</b>
<b>Набавна вредност</b>						
Стање 1. јануара, 2009. године	452,688	26,660,825	66,049,547	1,645,995	94,809,055	206,267
Нове набавке	-	6,546	414,347	1,493,486	1,914,379	33,704
Пренос са инвестиција у току	5,921	219,875	1,678,454	(1,904,250)	-	-
Преноси између група	-	(843,669)	859,729	(22,550)	(6,490)	6,940
Донације	-	38,054	228,744	-	266,798	-
Продаја	-	(257)	-	-	(257)	-
Вишкови	-	-	308	-	308	-
Мањкови	-	-	(386)	-	(386)	-
Расход	-	(19,434)	(275,466)	(3,910)	(298,810)	(387)
Затварање аванса	-	-	-	(21,857)	(21,857)	-
Остало	-	(62,628)	70,270	-	7,642	-
Пренос – оснивање нових правних лица	-	-	-	(60)	(60)	-
<b>Стање 31. децембар 2008. године</b>	<b>458,609</b>	<b>25,999,312</b>	<b>69,025,547</b>	<b>1,186,854</b>	<b>96,670,322</b>	<b>246,524</b>
<b>Исправка вредности</b>						
Стање 1. јануара, 2009. године	24,737	14,100,244	40,172,517	24,535	54,322,033	117,368
Обрачуната амортизација	-	502,516	2,803,200	-	3,305,716	34,811
Пренос између група	-	(494,641)	515,234	(24,535)	(3,942)	4,607
Донације	-	21,430	209,494	-	230,924	-
Мањкови	-	-	(189)	-	(189)	-
Отуђење и расход	-	(12,652)	(241,026)	-	(253,678)	(388)
Продаја	-	(23)	-	-	(23)	-
Остало	-	(47,082)	54,666	-	7,584	(59)
<b>Стање 31. децембар 2009. године</b>	<b>24,737</b>	<b>14,069,792</b>	<b>43,513,896</b>	<b>-</b>	<b>57,608,425</b>	<b>156,339</b>
<b>Нето садашња вредност:</b>						
<b>Стање 31. децембар 2009. године</b>	<b>433,872</b>	<b>11,929,520</b>	<b>25,511,651</b>	<b>1,186,854</b>	<b>39,061,897</b>	<b>90,185</b>
<b>Стање 1. јануар 2009. године</b>	<b>427,951</b>	<b>12,560,581</b>	<b>25,877,030</b>	<b>1,621,460</b>	<b>40,487,022</b>	<b>88,899</b>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**18. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<i>Учешћа у капиталу до 2%:</i>		
Учешћа у капиталу банака у земљи	12,099	11,611
Учешћа у капиталу других правних лица	35,988	34,139
Исправка вредности	(10,118)	(10,118)
	<u>37,969</u>	<u>35,632</u>

Учешћа у капиталу банака и других правних лица у земљи укључују износ од 219 хиљада динара који се односи на хартије од вредности које нису уписане у Централни регистар хартија од вредности.

**19. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Репрограмирана потраживања од купаца	560	163
Исправка вредности репрограмираних потраживања	(560)	(163)
Репрограмирана потраживања од повезаних правних лица	45,266	49,611
Дугорочни стамбени кредити	46,524	47,618
	<u>91,790</u>	<u>97,229</u>

Дугорочни стамбени кредити обухватају пласмане по основу откупа друштвених станова, кредите за побољшање услова становања и кредите за куповину станова који су пласирани на периоде од 20 и 40 година по фиксној каматној стопи од 1% годишње.

Репрограмирана потраживања од повезаних правних лица се односе на потраживања од матичног предузећа по основу претплаћеног износа за набавку електричне енергије, чија је наплата преведена на кредитни однос током 2005. године.

**20. ЗАЛИХЕ**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Материјал	873,976	813,515
Резервни делови	43,001	44,298
Алат и инвентар	22,599	27,960
Дати аванси	48,142	15,871
Исправка вредности материјала	(69,899)	(78,072)
Исправка вредности аванса	(241)	(459)
	<u>917,578</u>	<u>823,113</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**21. ПОТРАЖИВАЊА**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Потраживања од купаца:		
- за испоручену електричну енергију - домаћинства	5,061,867	4,668,314
- за испоручену електричну енергију - привреда	5,891,922	5,120,776
- за испоручену електричну енергију - предузећа у реструктурирању	315,269	322,638
- повезана правна лица	4,382,228	4,257,103
- потраживања од купаца за услуге	130,690	128,373
- остала потраживања од предузећа у реструктурирању	1,459	1,323
- остала потраживања од купаца	192,668	117,178
	<u>15,976,103</u>	<u>14,615,705</u>
Остала потраживања:		
- потраживања по основу РТВ претплате	3,485,519	2,605,337
- потраживања од наплатних места	129,442	107,414
- потраживања од запослених	100,831	1,917
- потраживања за камату	4,171	2,600
- за више плаћене порезе и доприносе	438	25
- остала потраживања	5,656	43,342
	<u>3,726,057</u>	<u>2,760,635</u>
Исправка вредности:		
- за испоручену електричну енергију - домаћинства	(2,197,825)	(1,806,014)
- за испоручену електричну енергију - привреда	(3,040,184)	(2,423,409)
- за испоручену електричну енергију - потраживања од предузећа у реструктурирању	(315,269)	(322,638)
- потраживања од купаца за услуге	(126,097)	(59,639)
- осталих потраживања од предузећа у реструктурирању	(1,459)	(1,323)
- осталих потраживања од купаца у земљи	(36,588)	(51,697)
- потраживања за камату, за више плаћене порезе и доприносе и остала потраживања	(44,972)	(48,663)
	<u>(5,762,394)</u>	<u>(4,713,383)</u>
	<u>13,939,766</u>	<u>12,662,957</u>

**22. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ**

Предузеће на дан 31. децембра 2009. године има 200,000 хиљада динара краткорочно орочених депозита код Металс банке АД, Нови Сад, док на дан 31. децембра 2008. године није имало краткорочне финансијске пласмане.



**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**23. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Текући рачуни:		
- у динарима	727,168	872,401
- у страној валути	36,676	250,993
Благајна – динарска	1,531	4,733
Краткорочни депозити до 90 дана	220,544	-
Хартије од вредности	904	1,350
	<u>986,823</u>	<u>1,129,477</u>

Краткорочни депозити до 90 дана се односе на средства положена код NLB LNB Bank АД, Београд – 1.3 милиона ЕУР и Металс банке АД, Нови Сад – 1 милион ЕУР.

**24. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Порез на додату вредност – наредни обрачунски период	437,390	518,346
Унапред плаћени трошкови	936	5,939
Остала активна временска разграничења	32,634	32,259
	<u>470,960</u>	<u>556,544</u>

**25. КАПИТАЛ**

**Основни капитал**

Сагласно одлуци Управног одбора ЈП ЕПС о измени одлуке о оснивању привредног друштва Електровојводина д.о.о., Нови Сад од 23. новембра 2005. године, основни капитал Друштва на дан 1. јануара 2006. године састоји се од:

- Минималног новчаног капитала у износу од ЕУР 500 у динарској противвредности у сагласности са чланом 112 Закона о привредним друштвима (Сл. гласник број 125/04);
- Неновчаног капитала у износу од ЕУР 303,726,647 који представља почетни капитал: 1) увећан за кумулиране ревалоризационе резерве, које су настале као резултат примене индекса цена на мало до 31. децембра 2000. године, а кориговане по основу примене МСФИ 1 "Примена Међународних стандарда финансијског извештавања по први пут" на дан 1. јануара 2004. године; 2) умањен за акумулирани губитак на дан 31. децембра 2004. године; 3) увећан за текући добитак на дан 30. септембра 2005. године; 4) увећан за остали капитал Друштва; и 5) умањен за учешћа у капиталу зависних предузећа ("Бетоњерка", "Одржавање и услуге" и "Енерготехника-Јужна Бачка") која, у оквиру реализације Програма реструктурирања ЕПС од 1. јануара 2004. године, основана и послују као самостална привредна друштва;
- Конвертованих обавеза према матичном предузећу у неновчани капитал у износу од ЕУР 303,246 (26,109 хиљада динара) које представљају вредност дела пословне зграде у Новом Саду, Булевар ослобођења број 100, површине од 1,128.65 м<sup>2</sup>.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**25. КАПИТАЛ (наставак)**

**Основни капитал (наставак)**

Новчани капитал у износу од ЕУР 500 у динарској противвредности и неновчани капитал у износу од ЕУР 303,726,647 у динарској противвредности је уписан у регистар Агенције за привредне регистре Републике Србије, односно у Регистар привредних субјеката, док конвертоване обавезе у неновчани капитал у износу од ЕУР 303,246 нису уписане на дан 31. децембра 2009. године.

Износ основног капитала по књигама Друштва није усаглашен са износом који је уписан у регистар Агенције за привредне регистре Републике Србије на дан 31. децембра 2009. године. Стање основног капитала по књигама Друштва више је исказано за износ од 7,744,003 хиљаде динара.

**Остали капитал**

Остали капитал приказан у билансу стања Друштва на дан 31. децембра 2009. године у укупном износу од 49,413 хиљада динара односи се на сопствене ван-пословне изворе, који су у току 2004. године пренети на капитал у складу са применом МСФИ 1 “Примена Међународних стандарда финансијског извештавања по први пут”.

**26. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Резервисања за отпремнине и јубиларне награде	450,535	366,400
Резервисања за потенцијалне обавезе по судским споровима	118,733	84,897
	569,268	451,297

Дугорочна резервисања за бенефиције за запослене односе се на накнаду запосленима по основу отпремнина за одлазак у пензију и по основу јубиларних награда за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Друштву и извршена су коришћењем метода садашње вредности будућих очекиваних исплата.

Претпоставке коришћене у процени су следеће:

	2009.
Номинална дисконтна стопа	6%
Очекивана стопа номиналног раста зарада	1%

Дугорочна резервисања за потенцијалне обавезе по судским споровима који се воде против Друштва, су утврђена у складу са проценом службе за правне послове Друштва да ће спорови који се воде бити изгубљени па ће по основу истих морати да буде извршено плаћање или давање неког средства.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**26. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)**

Кретање на дугорочним резервисањима од 1. јануара до 31. децембра 2009. и 2008. године је приказано у наредној табели:

	У хиљадама динара		
	Отпремнине и јубиларне награде	Судски спорови	Укупно
Стање, 1. јануар 2008. године	-	80,875	80,875
Повећање у току периода	366,400	61,127	427,527
Смањење у току периода	-	(54,577)	(54,577)
Искоришћена резервисања	-	(2,528)	(2,528)
Стање, 31. децембар 2008. године	<u>366,400</u>	<u>84,897</u>	<u>451,297</u>
Стање, 1. јануар 2009. године	366,400	84,897	451,297
Повећање у току периода	108,470	65,504	173,974
Смањење у току периода	-	(25,631)	(25,631)
Искоришћена резервисања	(24,335)	(6,037)	(30,372)
Стање, 31. децембар 2009. године	<u>450,535</u>	<u>118,733</u>	<u>569,268</u>

**27. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Обавезе према матичном предузећу	81,618	89,127
Репрограмиране пореске обавезе (репрограм 2003. године)	332,702	386,156
Минус: Текуће доспеће	(57,030)	(53,454)
	<u>357,290</u>	<u>421,829</u>

Обавезе према матичном предузећу у износу од 81,618 хиљада динара односе се на куповину бројила преко матичног предузећа, а по основу дугорочног кредита које је матично предузеће склопило са EBRD.

*Доспећа обавеза према матичном предузећу*

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Од 1 до 5 година	59,350	54,847
Преко 5 година	22,268	34,280
	<u>81,618</u>	<u>89,127</u>

Репрограмиране пореске обавезе односе се на порез на промет (основни дуг и камата) за период до 31. децембра 2002. године, а чије је плаћање репрограмирано на наредних десет година.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2009. године

**28. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Текуће доспеће репрограмираних пореских обавеза – репрограм 2003. године	57,030	53,454
Остале краткорочне финансијске обавезе	3,020	1,389
	<u>60,050</u>	<u>54,843</u>

**29. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Примљени аванси	570,489	661,117
Добављачи		
- Повезана лица	34,384	373,902
- Добављачи у земљи	637,074	563,851
	<u>671,458</u>	<u>937,753</u>
Обавеза по основу РТВ претплате	3,562,557	2,613,782
Остале обавезе	7,671	17,714
	<u>4,812,175</u>	<u>4,230,366</u>

**30. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Нето зараде	76,996	60,856
Порези и доприноси на зараде	66,898	47,822
Остале обавезе	25,079	11,428
	<u>168,973</u>	<u>120,106</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПВР

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Обавезе за порез на додату вредност – наредни период	630,946	653,159
Обавеза за порез на додату вредност – по поднетој пријави	88,632	226,421
Остале обавезе према држави – порез, накнаде и таксе	3,286	2,925
Одложени приходи по основу примљених донација	2,500,188	2,182,323
Остало	103	60
	<u>3,223,155</u>	<u>3,064,888</u>

Примљена средства по основу донација могу се анализирати како следи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Стање на почетку године	<u>2,182,323</u>	<u>1,779,148</u>
<i>Повећања:</i>		
Донације у стварима	36,631	59,389
Донације у новцу	1,323,609	1,351,039
	<u>1,360,240</u>	<u>1,410,428</u>
<i>Смањења:</i>		
Приходи по основу амортизације средстава из донација (напомена 7)	(222,255)	(116,542)
Приходи од електроенергетских сагласности (напомена 7)	(820,054)	(887,653)
Остало	(66)	(3,058)
	<u>(1,042,375)</u>	<u>(1,007,253)</u>
Стање на крају године	<u>2,500,188</u>	<u>2,182,323</u>

Одложени приходи и примљене донације односе се на наменски удружена средства за изградњу електроенергетских објеката. Примљена средства имају третман одложених прихода, а утврђивање прихода се врши у висини трошкова обрачунате амортизације за активирана средства изграђена из наменских удружених средстава у периоду када настану трошкови.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

32. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Потраживања, обавезе, приходи и расходи из односа са повезаним правним лицима, исказани су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<b>БИЛАНС СТАЊА</b>		
<b>АКТИВА</b>		
<i>Дугорочни пласмани</i>		
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	45,266	49,611
	<u>45,266</u>	<u>49,611</u>
<i>Потраживања</i>		
- ХЕ Ђердап д.о.о., Кладово	3,015	1,267
- Панонске ТЕ-ТО д.о.о., Нови Сад	4,214	3,437
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	4,374,999	4,252,399
	<u>4,382,228</u>	<u>4,257,103</u>
<b>Укупно актива</b>	<u>4,427,494</u>	<u>4,306,714</u>
<b>ПАСИВА</b>		
<i>Дугорочне обавезе</i>		
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	81,618	89,127
	<u>81,618</u>	<u>89,127</u>
<i>Обавезе</i>		
- ЈП Електросрбија, Краљево	68	-
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	34,316	373,902
	<u>34,384</u>	<u>373,902</u>
<b>Укупно, пасива</b>	<u>116,002</u>	<u>463,029</u>
<b>Нето актива</b>	<u><u>4,311,492</u></u>	<u><u>3,843,685</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

32. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	2008.
	2009.	2008.
<b>БИЛАНС УСПЕХА</b>		
<b>ПРИХОДИ</b>		
<i>Приходи од електричне енергије</i>		
- ХЕ Ђердап д.о.о., Кладово	19,513	15,227
- Панонске ТЕ-ТО д.о.о., Нови Сад	27,333	26,102
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	-	-
	<u>46,846</u>	<u>41,329</u>
<i>Остали приходи од продаје</i>		
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	-	1,029
	<u>-</u>	<u>1,029</u>
<i>Остали пословни приходи</i>		
- Панонске ТЕ-ТО д.о.о., Нови Сад	498	692
	<u>498</u>	<u>692</u>
<i>Приходи од камата и позитивних курсних разлика</i>		
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	4,251	4,608
	<u>4,251</u>	<u>4,608</u>
<b>Укупно, приходи</b>	<u>51,595</u>	<u>47,658</u>
<b>РАСХОДИ</b>		
<i>Расход по основу набавке електричне енергије</i>		
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	24,908,568	24,482,028
	<u>24,908,568</u>	<u>24,482,028</u>
<i>Расходи од камата и негативних курсних разлика</i>		
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	12,992	15,455
	<u>12,992</u>	<u>15,455</u>
<i>Остали пословни расходи</i>		
- ЕДБ д.о.о., Београд	1,448	2,869
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	123	7,660
	<u>1,571</u>	<u>10,529</u>
<b>Укупно расходи</b>	<u>24,923,131</u>	<u>24,508,012</u>
<b>Нето расходи</b>	<u>24,871,536</u>	<u>24,460,354</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2008. године

**33. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА**

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Процењена ратна штета	6,322	6,322
Обавезе по издатим гаранцијама	329,883	55,345
Одложена пореска средства	359,449	297,637
Остала ванбилансна актива	-	36,676
	<u>695,654</u>	<u>395,980</u>

**34. ГУБИЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**

У редовном пословању, Друштво остварује значајне техничке и нетехничке губитке електричне енергије. Технички губици настају по основу преноса, дистрибуције и трансформације електричне енергије до крајњег потрошача. Нетехнички губици представљају количину електричне енергије утрошене од стране потрошача коју Друштво није у могућности да идентификује, прода и наплати. Друштво је у 2009. години имало укупне губитке од 13.82% или 1,216,381 MWh (2008: 12.6% или 1,131,424 MWh) што представља укупну разлику између купљене и продате електричне енергије и укључује и техничке и нетехничке губитке. Друштво је обрачунало ПДВ на губитке у 2009. и 2008. години и за тај износ умањило резултат периода.

**35. СУДСКИ СПОРОВИ**

Друштво је на дан 31. децембра 2009. године извршило резервисање за потенцијалне губитке по основу судских спорова у износу од 118,733 хиљаде динара (31. децембар 2008. године: 84,897 хиљада динара). Руководство Друштва сматра да по преосталом износу судских спорова који се воде против Друштва, а за које није извршено резервисање за потенцијалне губитке, не могу настати материјално значајне штете по Друштво.

**36. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ**

Порески закони Републике Србије су предмет честих измена и тумачења од стране законодавства. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

**37. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ**

На крају 2009. године у току је била реализација 28 уговора, који су били закључени на укупну вредност од 808,095 хиљада динара. Закључени уговори реализовани су у износу од 311,701 хиљаде динара, а преостала вредност од 496,394 хиљада динара је у фази реализације, у наредном временском периоду, према уговореној динамици.



**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2008. године

**38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА**

**Управљање ризиком капитала**

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Друштва. Руководство Друштва разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и уверења да ће Друштво бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита власника, преко оптимизације дуга и капитала.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва врше преглед структуре капитала на годишњем нивоу. Као део тог прегледа, руководство Друштва разматра цену капитала и ризик повезан са врстом капитала.

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Задуженост а)	417,340	476,672
Готовина и готовински еквиваленти	986,823	1,129,477
Нето задуженост	<u>(569,483)</u>	<u>(652,805)</u>
Капитал б)	<u>44,664,793</u>	<u>45,477,039</u>
Рацио укупног дуговања према капиталу	<u>(0.01)</u>	<u>(0.01)</u>

а) Дуговање се односи на дугорочне кредите и остале финансијске обавезе.

б) Капитал укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

**Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима**

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напмени 3 ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<b>Финансијска средства</b>		
Учешћа у капиталу и дугорочни финансијски пласмани	129,759	132,861
Краткорочни финансијски пласмани и зајмови	200,000	-
Потраживања од купаца	10,219,507	9,935,071
Готовина и готовински еквиваленти	986,823	1,129,477
	<u>11,536,089</u>	<u>11,197,409</u>
<b>Финансијске обавезе</b>		
Дугорочни кредити и зајмови	357,290	421,829
Текућа доспећа дугорочних кредита	57,030	53,454
Остале финансијске обавезе	3,020	1,389
Обавезе према добављачима	671,458	937,752
	<u>1,088,798</u>	<u>1,414,424</u>

ПД „Електровојводина”, д.о.о. је на дан 31. децембар 2009. године обелоданила нето финансијска средства у висини од 10,447,291 хиљаде динара (на дан 31. децембар 2008. године, 9,782,985 хиљада динара).

Основни финансијски инструменти Друштва су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања Друштва, као и дугорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Друштва. У нормалним условима пословања Друштва је изложено ниже наведеним ризицима.

**Циљеви управљања финансијским ризицима**

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

**Тржишни ризик**

У свом пословању Друштво је изложено тржишним ризицима од промена курса страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Друштва тржишном ризику, нити у начину на који Друштво управља или мери тај ризик.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)

Тржишни ризик (наставак)

*Девизни ризик*

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, дугорочних финансијских пласмана, дугорочних кредита и обавеза према добављачима које су деноминирани у иностраној валути. Друштво не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера Владе Републике Србије у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на датум извештавања у Друштву биле су следеће:

	Средства		У хиљадама динара Обавезе	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
EUR	2,684,926	2,832,846	1,005,937	1,160,698
	<u>2,684,926</u>	<u>2,832,846</u>	<u>1,005,937</u>	<u>1,160,698</u>

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Друштва на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима када динар јача у односу на валуту о којој се ради. У случају слабљења динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
EUR валута	167,899	167,215
Резултат текућег периода	<u>167,899</u>	<u>167,215</u>

*Ризик од промене каматних стопа*

Друштво је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Друштво нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)

Тржишни ризик (наставак)

*Ризик од промене каматних стопа (наставак)*

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<b>Финансијска средства</b>		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	37,969	35,632
Потраживања од купаца	10,219,507	9,935,071
Готовина и готовински еквиваленти	2,435	6,083
	<u>10,259,911</u>	<u>9,976,786</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	91,790	97,229
Краткорочни финансијски пласмани и зајмови	200,000	-
Готовина и готовински еквиваленти	984,388	1,123,394
	<u>1,276,178</u>	<u>1,220,623</u>
	<u>11,536,089</u>	<u>11,197,409</u>
<b>Финансијске обавезе</b>		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	671,458	937,752
	<u>671,458</u>	<u>937,752</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити и зајмови	357,290	421,829
Текућа доспећа дугорочних кредита	57,030	53,454
Остале финансијске обавезе	3,020	1,389
	<u>417,340</u>	<u>476,672</u>
	<u>1,088,798</u>	<u>1,414,424</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)

Кредитни ризик

*Управљање потраживањима од купаца*

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Друштва овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца састоје се од великог броја комитената, од којих се највећи део односи на домаћинства.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара 31. децембар 2009.
ЈП Електропривреда Србије	4,374,999
ЈП Милан Степановић Матроз	981,258
Петрохемија Панчево	564,348
Хип азотара	424,303
Радиодифузна установа Радио Телевизија Србије	159,137
Остали	3,715,462
	<u>10,219,507</u>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2009. године приказана је у табели која следи:

	Бруто изложеност	Исправка вредности	У хиљадама динара Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	8,252,821	-	8,252,821
Доспела, исправљена потраживања од купаца	5,760,767	(5,760,767)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	1,966,686	-	1,966,686
	<u>15,980,274</u>	<u>(5,760,767)</u>	<u>10,219,507</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2008. године

**38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)**

**Кредитни ризик (наставак)**

*Управљање потраживањима од купаца (наставак)*

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2008. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	7,854,718	-	7,854,718
Доспела, исправљена потраж. од купаца	4,664,720	(4,664,720)	-
Доспела, неисправљена потраж. од купаца	2,080,353	-	2,080,353
	<u>14,599,791</u>	<u>(4,664,720)</u>	<u>9,935,071</u>

*Недоспела потраживања од купаца*

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2009. године у износу од 8,252,821 хиљаде динара (31. децембар 2008. године: 7,854,718 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје електричне енергије. Ова потраживања доспевају углавном у року од 60 дана након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате потраживања у 2009. години износи 99 дана (2008. године: 97 дана)

*Управљање обавезама према добављачима*

Обавезе према добављачима на дан 31. децембра 2009. године исказане су у износу од 671,458 хиљада динара (31. децембра 2008. године: 937,752 хиљаде динара). Добављачи у земљи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Друштво доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирује у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у току 2009. године износи 10 дана (у току 2008. године 20 дана).

**Ризик ликвидности**

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва које је успоставило одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Друштва као и управљањем ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2008. године**

**38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА**  
**(наставак)**

**Ризик ликвидности (наставак)**

*Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика*

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Друштво бити у могућности да потраживања наплати.

*Доспећа финансијских средстава*

	У хиљадама динара 31. децембар 2009.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	2,435	1,125,716	9,093,791	-	37,969	10,259,911
Фиксна каматна стопа	984,388	200,000	4,346	-	87,444	1,276,178
	<u>986,823</u>	<u>1,325,716</u>	<u>9,098,137</u>	<u>-</u>	<u>125,413</u>	<u>11,536,089</u>

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Друштва. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Друштво бити обавезно да такве обавезе намири.

*Доспећа финансијских обавеза*

	У хиљадама динара 31. децембар 2009.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	9,941,152	-	-	-	35,633	9,976,875
Фиксна каматна стопа	1,123,395	-	9,048	45,240	42,941	1,220,624
	<u>11,064,547</u>	<u>-</u>	<u>9,048</u>	<u>45,240</u>	<u>78,574</u>	<u>11,197,409</u>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2008. године

**38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА  
(наставак)**

**Фер вредност финансијских инструмената**

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2009. године и 31. децембра 2008. године.

	31. децембар 2009.		У хиљадама динара 31. децембар 2008.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
<b>Финансијска средства</b>				
Дугорочни финансијски пласмани	129,759	129,759	132,861	132,861
Краткорочни финансијски пласмани и зајмови	200,000	200,000	-	-
Потраживања од купаца	10,219,507	10,219,507	9,935,071	9,935,071
Готовина и готовински еквиваленти	986,823	986,823	1,129,477	1,129,477
	<u>11,536,089</u>	<u>11,536,089</u>	<u>11,197,409</u>	<u>11,197,409</u>
<b>Финансијске обавезе</b>				
Дугорочни кредити и зајмови	357,290	357,290	421,829	421,829
Текућа доспећа дугорочних кредита	57,030	57,030	53,454	53,454
Остале финансијске обавезе	3,020	3,020	1,389	1,389
Обавезе према добављачима	671,458	671,458	937,752	937,752
	<u>1,088,798</u>	<u>1,088,798</u>	<u>1,414,424</u>	<u>1,414,424</u>

*Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената*

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса. Књиговодствена вредност краткорочних потраживања од купаца и обавеза према добављачима апроксимирана је по њиховој фер вредности због тога што доспевају за плаћање/ наплату у релативно кратком периоду.

**39. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ**

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском тржишту девиза примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре за поједине главне валуте су:

	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
USD	66.7285	62.9000
EUR	95.8888	88.6010